

Nr 97.

*Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående bestri-
dande från allmänna indragningsstaten av visst
Josef Bertil Karlsson tillerkänt skadestånd; given
Stockholms slott den 12 februari 1932.*

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av stats-
rådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att
bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departe-
mentschefen hemställt.

GUSTAF.

A. Rundqvist.

*Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 12 februari 1932.*

Närvarande:

Statsministern EKMAN, statsråden GÄRDE, HAMRIN, VON STOCKENSTRÖM, STA-
DENER, GYLLENSWÄRD, LARSSON, HOLMBÄCK, JEPPSSON, HANSÉN, RUNDQVIST.

Departementschefen, statsrådet Rundqvist anför:

Den 17 september 1929 deltog Josef Bertil Karlsson i Kyrkebo, som då
fullgjorde värnpliktstjänstgöring vid Vaxholms kustartilleriregemente, i öv-
ning uti så kallad lösskjutning med ett batteri kanoner, varvid såsom ladd-
ning användes svartkrut, som ej var inneslutet i patronhylsor. Då Karlsson,
omedelbart efter det att ett skott avlossats, införde en ny laddning i krut-
kammaren å en av kanonerna, inträffade en explosion, varvid Karlsson er-
höll så svåra skador, att högra armen måste amputeras mellan handleden

och armbågen. Efter olyckshändelsen vårdades Karlsson å garnisonssjukhuset i Stockholm till den 13 februari 1930.

I anledning av olycksfallet tillerkände riks försäkringsanstalten Karlsson en årlig livränta av 882 kronor att utgå tillsvidare från och med den 13 februari 1930 till och med den 12 februari 1933.

Sedermera yrkade Karlsson vid Stockholms rådhusrätt, efter stämning, åläggande för kronan att till Karlsson i skadestånd på grund av olycksfallet utgiva vissa angivna belopp.

Rådhusrätten utlät sig i dom den 20 maj 1931: Enär upplyst vore, att kort innan Karlsson infört laddningen i den ifrågakomma kanonens krutkammare med kanonen avlossats ett löst skott, utan att i vederbörande artillerireglements föreskriven viskning av krutkammaren för släckande av däri förefintliga bränder efter skottet vidtagits, samt på grund av vad i målet förekommit finge antagas, att antändningen av nämnda laddning förorsakats av bränder, som efter det förut avlossade skottet blivit kvarliggande i kanonens krutkammare; ty och som ostridigt vore, att vid tillfället, då såsom ledare av övningen tjänstgjort en officer och såsom pjäsbefälhavare vid kanonen en korpral, dessa uraktlätit att, på sätt dem jämlikt förberörda reglemente ålegat, pjäsbefälhavaren att anbefalla viskning och övningsledaren att tillse, att viskning ägde rum, samt nämnda befäls personer genom vad de sålunda låtit komma sig till last måste anses hava varit vållande till olyckan och kronan till följd därav vore skyldig att till Karlsson för den honom genom olyckan åsamkade skada utgiva ersättning utöver den livränta, som i anledning av olyckan, jämlikt förordningen den 18 juni 1927 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, av allmänna medel tillerkänts Karlsson eller kunde komma att denne tillerkännas, alltså och då kronan förklarar sig icke hava något att erinra mot skäligheten av de utav Karlsson i förevarande hänseende i målet yrkade belopp, nämligen för sveda och värk 1,000 kronor, för lyte likaledes 1,000 kronor och för varaktig nedsättning i arbetsförmågan 600 kronor om året under Karlssons återstående livstid, räknat från den 13 februari 1930, då Karlsson, som på grund av de honom vid olyckan tillskyndade kroppsskador vårdats å garnisonssjukhuset i Stockholm, därifrån utskrivits, prövade rådhusrätten med bifall till Karlssons talan rättvist förplikta kronan att till Karlsson mot kvitto utgiva dels 2,000 kronor, dels ock — utöver den ersättning, som på grund av Karlsson vid ifrågakomma olycka ågångna kroppsskador jämlikt nyssnämnda förordning den 18 juni 1927 av allmänna medel tillerkänts Karlsson eller kunde komma att denne tillerkännas — 600 kronor om året under Karlssons återstående livstid, räknat från den 13 februari 1930; och skulle den kronan sålunda ålagda betalningsskyldighet fullgöras genast, såvitt avsåge berörda belopp 2,000 kronor ävensom vad av det Karlsson tillerkända årliga understödet belöpte å tiden till och med den 31 mars 1931, samt, vad beträffade det å tiden efter sist sagda dag belöpande understödet, med 150 kronor den sista söckendagen i varje kalenderkvartal.

Svea hovrätt, där kronan efter vad sökte ändring, fann i dom den 8 december 1931 ej skäl att göra ändring i rådhusrättens dom.

Hovrättens dom har vunnit laga kraft.

Uti skrivelse till Kungl. Maj:t den 14 januari 1932 har *marinförvaltningen* anmält, att efter det hovrättens dom vunnit laga kraft marinförvaltningen beslutat att förskottsvis utbetala ifrågavarande ersättningsbelopp, dåmera uppgående till 3,125 kronor 90 öre, och hemställde ämbetsverket, bland annat, att Kungl. Maj:t till ersättande av sålunda förskotterade medel ville anvisa 3,125 kronor 90 öre från sjöförsvarets anslag till extra utgifter, ävensom bemyndiga marinförvaltningen att till Karlsson från och med första kvartalet år 1932 under dennes återstående livstid varje kalenderkvartal i efterskott utbetala 150 kronor av nämnda anslag.

I utlåtande den 29 januari 1932 har *statskontoret*, anfört, bland annat, att marinförvaltningens förslag att det förskotterade beloppet 3,125 kronor 90 öre måtte ersättas av sjöförsvarets anslag till extra utgifter finge statskontoret biträda. För gäldande av det utdömda understödet torde emellertid nyssnämnda anslag icke böra anlitas, i vidare mån än vad som avsåge tiden intill utgången av budgetåret 1931/1932. För tiden därefter torde understödet, efter inhämtat medgivande av riksdagen, böra bestridas av anslaget till allmänna indragningsstaten, på vilket sätt förfarits i ett flertal likartade fall.

Jag får erinra om, att riksdagen förut i liknande fall på framställning av Kungl. Maj:t (jfr prop. 128/1930) medgivit, att kronan ådömt skadestånd finge utgå av anslaget till allmänna indragningsstaten, dock med iakttagande av att å skadeståndsbeloppet icke finge åtnjutas någon sådan tilläggsförmån, som enligt gällande bestämmelser tillkommer pensionstagare. *Departements-
chefen.*

Under åberopande av vad i ärendet förekommit hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att det Josef Bertil Karlsson jämlikt Svea hovrätts dom den 8 december 1931 tillerkända årliga understödet av 600 kronor må från och med budgetåret 1932/1933 bestridas från anslaget till allmänna indragningsstaten med iakttagande av att å understödsbeloppet icke må åtnjutas någon sådan tilläggsförmån, som enligt gällande bestämmelser tillkommer pensionstagare,

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Hans Edsberg.